

ივერია

ყოველ დღიური საკოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

„ივერიის“ ხელის-მოწერა

ვისაც ხუთის მანეთის მეტი არ შემოუტანია დღემდე, ვთხოვთ დააჩქაროს დანარჩენის წარმოდგენა. უამისოდ 10 იენისიდან გაზეთის გზავნა მოესპობათ. (6-3)

მაისის 16-დან „ივერიის“ რედაქცია გადმოვიდა სასახლის ქუჩაზე, თავად-აზნაურობის ქარვასლაში, გალერეია №117 და 118, თ. გრ. ნ. დიასამიძის სტამბის გვერდით. (10-10)

პირველ თივათვიდან წლის დაგეგმვაზე გაზეთი

„ივერიის“

ღირს მამს მანეთად და ათ შაურად (6 მ. 50 კ.)

ამ ფულის შემოტანა ნაწილ-ნაწილად უშეძლებია.

ხელის მოწერა მიიღება:

- ბიზნისში:** — „ივერიის“ რედაქცია (თავად-აზნაურობის ქარვასლა №117 და 118) და ქ. შ. წერა-კითხვ. გამაფრ. საზოგ. წიგნის მალაზია (სასახლის ქუჩა, თავ-აზნაურ. ქარვასლა).
- ქუთაისში:** — ბეგენიშვილის წიგნის მალაზია და ნესტორ წერეთლის წიგნის მალაზიაში.
- ბათუმში:** მ. ნიკოლაძის ჟურნალ-გაზეთების სააგენტოში.
- ბაქოში:** — ხიდდევლის წიგნის მალაზია (ნიკოლოზის ქ. ქალნათარის ქარვასლის პირდაპირ).
- სონში:** — ნესტორ წერეთლის წიგნის მალაზიაში.
- სოფლისში:** — პარტენ ნასიძესთან.

ცალკე ნომრები, ტფილისის გარეთ, იყიდება **ქუთაისსა** და **სონში** შემოსენებულს წიგნის მალაზიებში და **ბათუმში** ს. კელიძის წიგნის მალაზიაში.

საფოსტო ადრესი: **თფილის, Редакция „Иверія“.**

პირველი კერძო სამკურნალო

სამკურნალო და სახელოსნო სკოლაში იღებს ყოველ-გვარ საკერავს: კაბებს, თივრებს, ქარვასს და საცვლებზედ ამოკრავენ ნიშნებს (МЕТКИ). ბარონის ქუჩა № 12.

გ ქ ი შ ი

ალექსანდრე გიორგის ძე მაღალაშვილი

იღებს ყოველ-დღე შინაგანისა და საბავშვო ნეულებით ავადმყოფებს დილის 12—2-დღე საღამოთი 4—5-დღე. მიიღებს აგრეთვე საეპიდემიო ქიმიურ-მიკროსკოპიულ და ბაქტერიოლოგიურ გამოკვლევით. ოქროსკვლევის ქუჩა, № 40, თელავის სახლი. წ.

ფ ე ლ ე ტ მ ნ ი

ო ბ ო ლ ა

18... წელს მე ერთს კატ-მოყვარულ და წესებულად ვმსახურებდი ეკონომის თანაშემწედ. მოსამსახურე ხალხი სულ ოც სულამდე ვიყავით, რვა მოხელე და თორმეტი მოჯამაგირე ბიჭი. ეს მოჯამაგირე ბიჭები ერთობ ჩქარა-ჩქარა იცვლებოდნენ. ზოგს ჩვენს მუშაობაში, ზოგნი ჯამაგირის სწრაფობაში, ზოგნი მოთხოვნილებების ხელს თუ არა, თვის განცხადებებზე და თავის ბარგობარხანთ მისეზობაზედ სხვაგან ბედის საძებნელად. ერთი სიტყვით, ჩვენი დაწესებულება იყო ცენტრალური დასავლეთის სადგური, სადაც ხან-თხანად შეივსებდნენ, გაზაფხულზე-კი აიკიდებდნენ თავის გულა-ნაბადს და განაგრძობდნენ მგზავრობას, — ზოგნი შორს, ზოგნი ახლო. ამითი სხვა-და-სხვა ერთგვარ ხალხი ერთი საზოგადოდ ისინი თავისი წარსულითა და აწუთით სევდის მეტს არას მგერდნენ. ისეთ რამებს მიამბობდნენ ხოლმე თავიანთ წარსულს, რომ ხან თმები ამებურებებოდა, ხან სიბრალულისაგან გული ამივიდებოდა, ხან მწარედ ვიციოდით. საერთო სახელად ყველას ერქვა: სიღარიბე, უმეტრება, უკუდი ალბად, უკუდი გარემოება და სხვა.

ამით არც წარსული ჰქონდათ სახარბილო და არც აწუთი, მხოლოდ მომავლის იმედი, რომელიც — ეს ერთად-ერთი უტყუარი ნათესაობაა — ყოველთვის მიანიჭებდა წინ. ერთდროულად სიციცხლითა და სურვილით მხნე ბიჭები. ზოგიერთების გულ-წრფელობა, პატი-

პირველი კერძო სამკურნალო

იქივის ნავასარდინისა (ქუჩაში, ვარონის ქუჩის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმის ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დ ი ლ ა მ ო ბ ი:

- ბ. ა. ნავასარდინი.** 11—12 ს. საღმთაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საზარდეს ავადმყოფობანი.
- შ. მ. ჩიქოვანი.** 9—10 საათ. სნეულებანი: თელისა, შინაგანი და ნერვებისა.
- ზ. ი. ბაბანასვი.** დილის 11—12 საათ. ქალისა და ბავშვთა ავადმყოფობანი.
- ბ. ი. ბაქალიძე.** 12—1 საათ. ყელისა, ყურისა, და ცხვირის ავადმყოფობანი.
- ბ. ა. პარაპატიანი.** 1—1/2 საათ. შინაგანისა და ბავშვებისა.

ისნება, ფიზიკური ძალ-ღონე, სულიერი სიმტკიცე, კარგს შთაბეჭდილებას ახდენდა ჩემზე. ეტყობოდა ეს ხალხი თავის თავს უბრძოლველად არ დაჩაგვრინებდა და არ გაათე-ლინებდა ცხოვრებას. ან გაიმარჯვებდნენ, ან, თუ დამარცხდებოდნენ, სასახლოდ მიიქცე-ოდნენ. ეს ცხოვრების ძალ-მომრეობის ბრალი იქნებოდა.

მაგრამ საუბედროდ ასეთი ტიპები იშვიათად შემხვედრია. უმეტეს შემთხვევაში რაღაც ნერვებ-აშლილი ხალხი იყო, მუდამ მღრინა-ვი, მუდამ უკმაყოფილო, მშობარა, გაუტანელი, ერთი სიტყვით, უმეტესი ნაწილი იმათში დაქინებული-დამახინჯებულნი იყვნენ სულიერად და ხორციელად.

ჩემი მოთხოვნიების გმირი ოტოლო რომ პირველად ჩვენთან მოსამსახურედ დადგა, ის მაშინ მან წლის კაცი იყო. დაბალი და მსუქანი, კამეჩით ჩასკენილი, განიერი და დანაკე-ბული პირის სახე, ოდნე მოხრილი წელში, მოპარსული წვერი და გრძელი უღვაწეები, — აი მისი გარეგნობა. ტანს რაღაც ძონძები უფრავდა, სათბურად საღმთის ფარავა ჰქონდა თავზე — ლეკური ბანჯგვლიანი ქელი. მისი წარსულიდან ის ვიცი, რომ ის იყო ქართლელი გლეხის სოსია ორთავაშვილის უფროსი ვაჟი, უკოლ-შვილი. ათის წლიდან დაწყებული ხან მელიორედ იყო, ხან მოჯამა-გირედ ზოგიერთი სოფლის მფლობელ კაცთან, ხან მუშაობდა შინ, ერთხანად, ერთ სამაზრო ქალაქში ყასაბთანაც იყო, და ტფილისში ორი წელიწადი მუშაობდა. ნამდვილი მისი სახე-

ს ა ლ ა მ ო ბ ი:

- ბ. ი. ბაქალიძე.** 5—6 ს. ყურისა, ყელი-სა და ცხვირის ავადმყოფობანი.
- ბ. ე. შაპოვაძე.** 6—7 ს. ნერვებისა (ელექტრო-ტერაპია), შინაგან და ვენერიული ავადმყოფობათა.
- ბ. ა. ნავასარდინი.** 7 1/2—8 ს.
- ს. ბ. პარაპატიანი.** 11—1 ს. გაუკეთებლ სახლ-ში მსურველთ „მასსას“, აუტრის ყვეილს და გა-მართავს საექიმო გიმნასტიკას ექიმის დანიშნებით.
- ბ. ა. თარხანაშვილი.** 7—7 1/2 საათ. ბავშვებისა და შინაგანი ავადმყოფობანი.

ტფილისის კერძო სამკურნალო

იქივის ნავასარდინისა (ქუჩაში, ვარონის ქუჩის პირდაპირ) ავადმყოფთ იღებენ ექიმის ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

- ბ. ი. ბიზინაძე.** — ტბილის სნეულებანი, 8—10 საათად.
- ბ. ა. მაღალაშვილი.** — ნერვებისა 9—10 საათად, სამშაბათის ხუთშაბათს და შაბათს.
- ბ. მ. მაღალაშვილი.** — შინაგანი: სამშაბათობით და ხუთშაბათობით, 10—11 ს.
- ბ. პ. ახალაშვილი.** — ტბილის სნეულებანი 10—12 საათ.
- ბ. მ. ბილიაშვილი.** — შინაგანი და ბავშვების ავადმყოფობათა, 11—12 ს.
- ბ. ა. მაღალაშვილი.** — შინაგანი, ნერვებისა ამ წამალთა ელექტრონი 12—1 საათ.
- ბ. პ. პარაპატიანი.** — დღედას სნეულებანი, ორშა-ბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით, 12—1 საათ.
- ს. ბ. ვინოგრადი.** — ხორბუტისა: ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და შაბათობით 1—2 საათ.
- ბ. მ. ახალაშვილი.** — სიფილისისა, კანის და სა-ზარდესი, 1—2 ს.

ს ა ლ ა მ ო ბ ი:

- ბ. ი. თიხაძე.** — დღედას სნეულებანი, 5—6 საათ.
- ბ. ი. იანაშვილი.** ყურისა, ყელისა და ცხვირისა 5—6. კვირაობით დღის 12—1 საათად.
- ბ. მ. მაღალაშვილი.** — შინაგანი და ბავშვებისა და ყვეილის ატრა 5—6 საათად. (მიკრო-ქიმიური და ბაქტერიოლოგიური გამოკვლ.)

ლი ნიკა იყო, მაგრამ დიდი ხანი ეს ღირსე-ბა ახვადეს ოჯახში და მუშაობდებოდა ვიღაც გიყი ოტოლოს სახელი-კი მოახვიეს თავზე. თავისი უტყუარობით განთქმული იყო მიველ-სოფელში. სოფლის გოგო-ბიჭებისაგან ხომ არ ჰქონდა მოსვენება; თვით საკუთარ ოჯახ-შიაც ყბადა-ღებულნი იყვნენ. ისე გაატარა მთე-ლი მან წელიწადი, რომ არც ერთ სოფლის საქმეში მონაწილეობა არ მიუღია; კაცი იმას არას ჰქონდა და არც ის იწუხებდა ვისთვისაც იყო. როცა შინ იყო, ვინაშით ამუშავებდა მამა ხან ყანაში, ხან ზვარში, ხან წისკილში, ხან ტყეში, ხან-კი ბნელ-უკუყვებულ-სა-თევზაოდ გაისტუმრებდნენ. მამა დარწმუნებული იყო მის უტყუარაზედ და რაც შეეძლო, სწუწინა მის ძალ-ღონეს, რომ ამით მიანიჭებდა და დაეფარა შვილის უტყუარობა. ოტოლო-კი დიდი ხანი შესწავლა ამგვარ ცხოვრებას და ხმა-ამოუღებლოდ ეწყო-და მძიმე ტვირთს მოძულეებულ ადამიანისა. ახალი დახმობება იყო, უადგილო ხალხი ასობით დაწინაურებდა ქუჩა-ქუჩა. ვიღაც მა-ღლიან კაცს ესწავლებინა ამა და ამ ადგი-ლის შეიძლება მიგვიღონო და ერთ დღის მოგვინა კარს ჩვენი ოტოლო თავის ბავშო-რით. ამ დროს მისაღებ ოთახში მე და გეო-ნომი პეტრე დინჯაძე წერაში ვიყავით გარ-თულნი. შემოვიდა თუ არა, ორივეს თავი და-გვიკრა და კედლის მივეყდა.

ბ. მ. მაღალაშვილი

10—12 საათ. შინაგან ავადმყოფობათა.

სარეპეტიციო და მოსამზადებელი კლასები

მასწავლებლად არიან მოწვეულნი სპეცია-ლისტნი, მაღალ სასწავლებლებში კურს-დამ-თავრებულნი. ვამზადებთ აგრეთვე კავკასიის კორპუსისთვის. მმართველნი კლასებისა ალ. ივ. ნათაძე და პეტრ. მიხ. კორსანიძე.

ტ ფ ი ლ ი ს ი

ხუთშაბათს, 30 მაისს, დღედას პირველ გიმნაზიაში კრება ჰქონდა მასწავლებელ და აღმზრდელ ქალთა ურთ-ერთ დამხმარებელ საზოგადოებას. ამ საღამოს საზოგადოებას იმა-ვე საგნის შესახებ ჰქონდა ლაპარაკი, რასაც წარსული კრება მოაწოდებდა; სახელდობრ, — მი-იღონ თუ არა საზოგადოების წევრებად მა-მაკაციც. ხანგრძლივის კამათის შემდეგ კრე-ბამ უარ-პყო ეს წინადადება. ამისთან გადას-წყვეტის, მომავალ სექტემბერში კიდევ მოახ-დინონ კრება ამ საგნისავე შესახებ მოსალა-პარაკებლად.

როგორც სტახტო ქალაქის გაზეთები გადმოგვცემენ, ტფილისის საზუსიკო სასწავ-ლებლის დირექტორად დანიშნულ იქნა პე-ტრებურგის კონსერვატორიის უფროსი მასწავ-ლებელი ნ. დ. ნიკოლაევი. ბ-ნი ნიკოლაევი წინა დ ტფილისის საზუსიკო სასწავლებლის მასწავლებლად იყო.

ტფილისში არსდება სასოფლო-სამეურ-ნეო ამხანაგობა, რომელსაც აზრდა აქვს აწარმოვოს ყოველგვარი სამეურნეო საქმე (მებაღობა, მებოსტნობა, მევენახობა და სხვ.). ვისაც შესურს მონაწილეობა მიიღოს ამ საქმე-ში, იმან იხანე როსტომაშვილს უნდა მიმარ-თოს, ოლღას ქუჩაზე, სახლი № 19, კვი-რას, 2-ს იენისს, დილის 11—12 საათზე.

ტფილისის დღედას ინსტიტუტში უკვე დასრულდა ეგზემენები. 26 მაისს მოსწავლენი საზაფხულად დაითხოვეს.

ჩვეულებისამებრ 30 მაისსაც არ შესდგა ქალაქის საბჭოს კრება. მიზეზი, რასაკვირვე-

— მივიჩნის, რომ ქართლელ გლეხს ვაგი-ბედნია კერის მოშორება. თქვენ, ჩემო ძმაო, სოფლიდან კაცი ვერ გამოგდევნით. — ემ, შენი ჰირომე კნიაზო, ბარგო ყვე-ლანი აქ ჩამოვიდოდნენ, მაგრამ რო არ შე-უძლიანთ! — რატომ? — რატომ, კნიაზო, და მთელი სოფელი სამართალშია მიცემული, მე-კი არა. — პასპორტი გაქვს? — ბავშვობიდან მაქვს და ბიჭი კარგს ვარ. მაშ! — წარმოსთქვა ეს და თავის დაფ-ლეთილ ფარავს და ქალაქებს გადაჰხვდა, თითქო ეუბნებოდა: ჰა, თქვე ვერანებო, თქვეც მიმოწეოთ. — კარგი, მივღებთ, მაგრამ ტრახაზა რო ყოფილხარ? უთხრა ღიმილით დინჯაძემ. — ის იღვა გაჩუმებული. — ჰა, ნუ მოიდრებლევ, მივღებთ, რა გაეწყობა ქართველი კაცი ხარ, მითუმეტეს, ეხლა უნდა გაქალაქდევ. ოტოლო სიამოვნებისაგან უწონდა დილ-რიჯა და ორი ნაბიჯი წინ წამოგდა. — დმრთმა შენი თავი დილხანს მიკიცხ-ვლა, კნიაზო, რო ასე თავ-გამოდებული ხარ ჩვენი ხალხი გულითვინ. — ბიჭოს! შენ კი მოგვრება გკოდნია, გადიხარხარა დინჯაძემ. — განა ღირსი არა ხარ მოგვრებისა თუ? — ერთბაშად ეს ტყუილი იმერლის მოდგმა შექვეყნდა, ხა-ხა-ხა! — აბა, რა ბრძანებაა, კნიაზო, დმრთმა და-მიფაროს, არა შენი ჰირომე ჩვენ ქართველ-

ლია, ხმოსანთა სკამო რიცხვის დაუსწრებ-ლობა იყო.

მკითხველებმა უკვე უწყვიან, რომ ამას წინადაც კავკასიის მთავარ შტაბთან ეგზემენები დააქრინეს იმ აფიცრებს, რომელიც სამხედ-რო აკადემიაში აბირებენ წასვლას. კარგად დაუქრია ეგზემენი სულ 27 აფიცრს.

8 იენისს საზოგადოებრივი პალატაში გაი-ჩვეა სინტერესო საქმე ქ. ნახიჩევანის მომ-რიგებელ შუამავალად ყოფილის ნ. რომა-ნოვისკისა, რომელსაც ლესკოვის ქალის მოკვლა ჰბრალდებდა. ეს ქალი რომანოვისკის-თან სცხოვრობდა.

ეგზემენები ტფილისის სამრეწველო-სა-მკვლევო სკოლებში უკვე დასრულდა.

საქართველოს ამაგები

როგორც შევიტყუეთ, 29 თბათვეს პეტრე-პავლობა დღეს, გომის სადგურზედ, ქართ-ლელ მემამულეთა სინდიკატის სადგომში, კნ. მაკინე ამირჯიბის თაოსნობით, გაიმართება საქველ-მოქმედო აზრით საცეკვაო საღამო. ასეთ საღამოებს პატივცემული კნ. ამირჯი-ბისა ყოველ ზაფხულსა ჰმართავს და ზემო-ქართლის საზოგადოებას ყოველთვის დიდს სიამოვნებით ესწრება. საცეკვაო საღამო იმარ-თება გორის საქალაქო სასწავლებლის დარბ-მოწვევითა და გიორგი ყიფიანის სასარგებლოდ, რომელიც წელს ათავებს გიმნაზიას.

ტფილისის საზოგადოებრივი სესიამ ქუთაი-სის პოლიცემისტრად ყოფილის სვიმონოვის საქმე განიხილა 29 მაისს ქუთაისში. განჩენი სესიამ დამის 11 1/2 საათზედ გამოაცხადა. ამ განჩენით ბ-ნი სვიმონოვი გამართლებულ იქნა.

ბათუმის ქალაქის თავი თავი ი. ზ. ანდრო-ნიკაშვილი ქალაქის საქმეების გამო პეტრე-ბურგში წავიდა.

ფოთის ნავთსადგურთან ახლის ვოგზალის აგება განუზრახავთ. 27 მაისს ამიერ-კავკასიის რკინის გზათა უფროსს ფოთის ქალაქის თავ ნ. ნიკოლაძესთან ერთად დაუთვალეირებია ის ადგილი, სადაც ვოგზალი უნდა გამართონ.

სმირი. ჩვენში და ახლო-მახლო სოფლებ-ში დღესასწაულის „სეზონი“ გათავდა უჩუ-

ბი ვართ, იმერლისა მე არა მცხობარა. — კაცო, იმერული, შენის ფიქრით, ქარ-თველი არ არის? — ეგ როგორ იქნება, ბატონო, იმერელი რო იხადება, ხანჯალი დედის მუცლიდანვე თანა ჰყვება ხოლმე, გვარწმუნებდა ოტოლო. ჩვენ სიცილით დავიხიკენით. — კარგია, გეყოფა მიქარავაო, — შეიჩერა დინჯაძემ, — შენ ეს მითხარი, რუსული იცი? — ვაჰ! რუსული ვიცი და ქართულიც, და ბიჭი კარგი ვარ, მაშ! განა, კნიაზო, იმ საოხრო პავოსკის ტყუილა ვაჯექ ორი წელიწადი? — მაშ ყური მივდე: მე მინდა ავიხსნა აქაური გარემოება, — უთხრა დინჯაძემ. — ბრძანე, შენი ჰირომე. — აი, ჩემო ძმაო, ჯამაგირი თვეში თუ-მანი გექნება, ხარჯი ჩვენი, ტანისამოსი შე-ნი, მხოლოდ ეს ფარავა და ახალუხ-ქალამ-ნები აქ არ გამოგადგება. — აბა რასა ბრძანებ, კნიაზო, ოღონდ ერთი მელირსოს თქვენი ლუკმა-პური, ოღონდ ში-მიღეთ, ოღონდ სოფლისსაყებდაო ნუ გაიხლით და ჯანს-კი არ გავიგდებინებ? ტანისამოსსაც ვიყიდი და ბიჭობასაც კის ვაგვეყ. — სხვათა შორის, განაგრძო დინჯაძემ, შენ გჭირია დიდი სისუფთავე, როგორც შენთვის, ისე სამსახურის შესახებაც. უნდა იცოდევ სანთლითა და ჩოტკით იატაკის წმენდა, არ უნდა იყო ლოთი, უზრდელი. შესძლებ შენ ყველა ამის ასრულებას? შენ ხომ სოფელი ხარ და ვეკვ, რო შესძლო, გიმსახურნია ჯერ ქალაქში?

ლი ჰქონდა, ალავერდი და შუა-მთის მონასტრები წყალი გამოაყენებენ, ზგარი ახეხილობენ და გამოვიდა და მისმა მოსავლამ იმარტა, მიწებმა დალა შევიდნენ. შუა-მთაში საეპისკოპოსო სასახლე ააშენა, ალავერდის სობორის მთელ დაბაურება განიხილა და ეს საქმე იმ დონეზე დააყენა, რომ დაწყების მეტი არა უნდადარა. სამხედრო ტაძარს ყოველ წელიწადს შეეკეთა ჰქონდა, ყოველ ამ საქმეს ზედამხედველობა თვით განსვენებული ეპისკოპოსი.

აბა, რაშია აქ გაბეჭდილია მონასტრების იმისაგან, რომელსაც მ. ნატაშვილი ასახელებს? თუ ოდესმე იმას ეთილი რჩევა მიუცია, თუ მისი გონიერული რჩევა მიუღია წინამძღვარს, განა, ეს გაბეჭდილია? არ შემიძლია არ ვადვირო, რომ სხვენებული პირი კემ-მარიტი ღვთის მოსავი იყო. იმისაგან საღვთისმეტყველო საგნის ცოდნა გვაკლებდა ყველას. დარწმუნებული ვარ, თვითველი იმ მოძრაობის, რომელთაც კი „შეხვედრით“ მ. ნატაშვილისაგან გაიკისულ პირთან საუბარი, დიდის სიამოვნებით იგონებენ მას და არც ერთხელ თვის ლოცვაში არ დაიწვიებენ.

ღიან, ის მონასტრების გაბეჭდილი არ იყო, ან მათა აშხანაგი და დამრიგებელი იყო; მართალია, იგი ფორა არ აკეთა, მაგრამ ბევრს ანაფორიანს მოუტანდა მასთან. ბევრჯერ მოიგონებენ იმას მძანი რომლებიც იცნობდნენ.

ფერისცვლების მონასტრის მღვდელ-მონაზონი ნიკოლოზი.

„ნიკარის“ ფოსტა:
 № 5, მ. ს. 6-15. თქვენი წერილი № 15 მისი შელაპარაკება არ დაიბეჭდება.

დ ე კ ე შ ა
 (რუსეთის დეპუტატი საგანგებო საგანგებო)
 30 მაისი

პატარაზღბი. პეტერბურგის დიდს სასახლეში იყო გამართული სადილი, რომელზედაც ხელმწიფე იმპერატორმა ინება წარმოატანა შემდეგის სადღეგრძელოს: „თქვენის უმაღლესობის აქ მოხარება ერთადა კომიტეტთან, რომელიც განაგებს იმპერატორს ალექსანდრე მეორის ძველის აგების საქმეს, მეტად მახარებს, რადგანაც ეს არის ნაშედეგი ნიშნის მადლობელის ბოლგარის ერის სხოვისა და უეიწყარ პაპიქმის მიმართ, რომელიც შექმნა სლავიანურ სამთავროს თავისუფალი ცხოვრება. ესამ სადღეგრძელოს ბოლგარის მთავრის ფერდინანდისა, მისის შვილის ბორისისა, ჩემის საყვარელის ნათლულისას და ჩემთვის და ყოველ რუსეთის უფროსსაგანს ბოლგარის ალყავებისას.“

ბოლგარის მთავარმა უპასუხა შემდეგის სიტყვებით: „თქვენ იმპერატორებითა უდიდებულესობავე, დიდად ვაფასებ თქვენს უდიდებულესობის კეთილ-მოწადინებას ჩემდა და ბოლგარის ერისადმი და წრფელის გულით გმადლობთ იმ გულითადის დახვედრისათვის, რომლითაც პატივი გვცა უდიდესმა მოძმე რუსეთმა. თქვენ უდიდებულესობავე, ის კავშირი, რომლითაც შეერთებულნი არიან ბოლგარისა და რუსეთის ერნი, განუწყვეტელია, რადგანაც კავშირი ესე ნათესაობრივი და წმინდა არის; იგი კავშირი განუწყვეტელი და საუკუნოდ აერთებს ბოლგარის მის უდიდეს განმთავისუფლებელთან. ბოლგარის ერი ყოველთვის ენდობოდა რუსეთსა და ეხლაც დარწმუნებულია, რომ შედეგად მოიპოვებს შველასა და მფარველობას თავის მშვიდობიან წინმსვლელობაში რუსეთის მძღვარის არწივის ფრთეთა ქვეშე. ამ გვარის გრძობით აღვისული ვიღებ ქიქს და ვსვამ სადღეგრძელოს და ვისურვებ კეთილდღეობას თქვენს იმპერ. უდიდებულესობისას, მათ იმპერატ. უდიდებულესობათა დედოფლის ალექსანდრა თეოდორეს ასულის, დედოფლის მარიამ თეოდორეს ასულისა და მრთელ სამეფო სახლისა და აგრეთვე კეთილდღეობისა და განდიდებისა თანამომემ რუსეთის ერისას.“ სადილი უკან მათნი უდიდებულესობანი და უმაღლესობანი გაბრძანდნენ პეტრეს დარბაზიდან შიდა ოთახებში, ხოლო შემდეგ გამობრძანდნენ თეთრ დარბაზში.—ბოლგარის მთავარმა ფერდინანდმა მიმართა ხელმწიფე იმპერატორს შემდეგის სიტყვით: „თქვენ იმპერატორ. უდიდებულესობავე, თანამორწმუნე და თანამომემ ბოლგარის ერის მწუხარებამ, ვითა დღიური ნაპერწკალი, ისე აღაფხანა სიყვარულით აღსაყეს გული მეფე-განმთავისუფლებელისა და მისის ერისა. ბალკანების მწვერვალზედა ასტულა თვისის უნაგარობითა და ქემარიტად ქრისტეანულის აღფრთოვნებით უმაღლითა რუსეთის საეროვნო-განმთავისუფლებელი ობი. დაუფიყარი გვირგვინოსანი წინამძღოლი გაუძღვა წინ ძლიერ-მოსილს მხედრობას და მოუწოდა ბოლგარის ერს დამოუკიდებლობის მოსაპოვებლად. ამ დიდის ამბის საუკუნოდ სახსენებლად ბოლგარის ერმა ააგო მკვდრეთით აღდგენილ ბოლგარის სამეფო ქალაქში ძველი მეფე-განმთავისუფლებელი სათავის. აწ, მოგარომეთვე-რა იმ ძველის მოადელს, ვუძღვნი თქვენს იმპერატორებით უდიდებულესობას, ბოლგარის ერის მფარველს, წარუხაკველს გრძობას საუკუნოდ.“

ნიუქანტლი (ნატალი). გენერალი ლიტლტონი, რომელიც მალე სამხრეთ-აფრიკაში ჯარის მთავარ-სარდლად იქმნება დანიშნული, ტრანსვაალში წავიდა.

მოსავლი. განსვენებულ მინისტრის ბოგოლევიჩის ქვრივმა შეიტანა 10,300 მანეთი თავის ქმრის სახელობის სამაგალითო სახალხო სკოლის შესანახად სასაფლაოს მახლობლად, სადაც მინისტრია დასაფლავებული.

31 მაისი

ბერლინი. გერმანიის ჯარის რაოდენობა ჩინეთში ერთ რაზმად იქნება შემცირებული.

ლონდონი. საზოგადოებათა პალატა. ბროდრიკი მოასხენებს: გამოიძიება, რომლის დანიშნავდა დასთანხმდა მომჭრობა, სამხრეთ აფრიკის ომის შესახებ, საგონებელია საქორლო კომისია აწარმოებს.

პარიზი. პილატი მბილი, 329 ხმის უმეტესობით 124 წინააღმდეგ, მემარცხენებისაგან წარდგენილი ფორმულია მორიგ საკითხებზე დადასტურებულ. ამ ფორმულით მთავრობას გამოუცხადდება ნდობა და გამოისახვის რწმენა, რომ იგი აწარმოებს ძლიერს პოლიტიკას, სახალხო განათლების მისცემს საერო ხასიათს, მოახდენს ცვლილებას გადასახადის გაწერაში და მიიღებს ღონისძიებას საზოგადოებრივის შეთანხმებისათვის. ზომიერ რესპუბლიკელთა უმრავლესობამ არ მიიღო მონაწილეობა კენჭის ყრში.

პარიზი. პალატა. ბურერი შეეკითხა მთავრობის საზოგადოებრივი უფლებების შესახებ.

ბოლგარის მთავრის შემდეგ სიტყვა წარმოატანა ბოლგარის საერო კრების თავმჯდომარემ დრავან ცანკოვამ. ცანკოვის შემდეგ თავმჯდომარემ კომიტეტისამ „მეფე-განმთავისუფლებელი“ წიკითხა ადრესი: „კომიტეტის მიერ ბოლგარის მადლობელ ერის წვლილით აღსამართველის გამო სახსოვრად თქვენის უაგუსტოვისის პაპისა, ღვთიერ-განსვენებულის ჩვენის დიდის განმთავისუფლებელის იმპერატორის ალექსანდრე მეორისა, ბედნიერად ვრაცხ ჩემს ცანკოვართავთ ხელგონებით გამოქანდაკებული რეპროდუქტა, თვითონ მოქანდაკე არნოლდ ცაკისაგან გაკეთებული და ალბომი სურათებისა ყველა იმ მატურთა, რომელიც ბოლგარიაში ამართულია იმ რუსეთის გმირთა საფლავზედა, რომელთაც თავი გასწირეს განმთავისუფლებელს ობში. მიიღეთ ეს რეპროდუქტა და ალბომი, ვითა თვითონ დასანახი ნიშანი ბოლგარის ერის გამოუთქმელის მადლობისა. მეფე-კაცა-მოყვარის უაგუსტოვისის შვილი-შვილის მიმართ, ბოლგარის სულგრძელ ხელ-აღმკერებელისა და უდიდესისა და უძლიერესის სლავიანთა ხელმწიფის მიმართ.“

პატარაზღბი. მისის 15 ვილნოს ოლქის სასამართლომ განიხილა საქმე გორშ დავითის ძის ლენუხისა, რომელსაც პარალელბოდა ვილნოს გუბერნატორის ფონ-ვალის მოკვლის განზრახვა. სამხედრო სასამართლომ დაწინააღმდეგა ოლქისა და გადაუწყვიტა სიკვდილით დასჯა ჩამოხრბობით. სასახლო სახივარი უწყუარდლებო იქმნა დავაზედაც, განაჩენი მისის 28 აღსრულებში იქმნა მოკვნილი ვილნოში.

30 მაისი

კუოკიო. დაიწყო სახალხო სკოლების მასშვალბებო ქალთა კრება. მონაწილეობას იღებს ათას კაცზე მეტი.

რიბა. რიგის ფრანგთა ახალშენს გამოეცხდა უმაღლესი მადლობა საფრანგეთის პრეზიდენტის რუსეთში ყოფნის გამო ერთგულების გამოცხადებისათვის.

მაშინბორნი. როგორც მიწათ-მოქმედების ბიუროს ანგარიშდგება სხანს, გაზაფხული ნათესს (პურის) უტირავს 17.144,000 აკირ.

ხარკოვი. როგორც მთა-მადნის მწარმოებელთა კრების სისტატისტიკო ბიუროს ცნობებიდან სხანს, 1901 წელს რუსეთის ევროპაში გამოუღენიათ 172.643,000 ფუთი თუჯი, წინააღმდეგ წელზედა 2.875,000 ფუთით ნაკლებით.

ლონდონი. „სტანდარდის“ ცნობებით შალ-ბურგერმა აცნობა გაზეთებს, „მინარსი 18 მაისის რეზოლიუციის ბურთა თათბირის შესახებ ვერენიგინგში. რეზოლიუციაში მწუხარება გამოთქმული იმის გამო, რომ ინგლისის პირობანი უნდა უშეკვლად ან მიიღონ ან კიდევ უარ-კონ. აგრეთვე იმის გამო, რომ დამოუკიდებლობა უარ-ყოფილი იქმნა და ნება არ დავრობ ბურგებს გამოპლბაარკებოდნენ ევროპაში მყოფ ბურგების წარმომადგენლებს. რეზოლიუციაში აღნიშნულია, რომ საკმაო საფუძველი არ არის ომის განგრძობის იმედისა და ამიტომ რეზოლიუცია წარდგენილ პირობათა მიღების მომხრეა.

ნიუქანტლი (ნატალი). გენერალი ლიტლტონი, რომელიც მალე სამხრეთ-აფრიკაში ჯარის მთავარ-სარდლად იქმნება დანიშნული, ტრანსვაალში წავიდა.

მოსავლი. განსვენებულ მინისტრის ბოგოლევიჩის ქვრივმა შეიტანა 10,300 მანეთი თავის ქმრის სახელობის სამაგალითო სახალხო სკოლის შესანახად სასაფლაოს მახლობლად, სადაც მინისტრია დასაფლავებული.

31 მაისი

ბერლინი. გერმანიის ჯარის რაოდენობა ჩინეთში ერთ რაზმად იქნება შემცირებული.

ლონდონი. საზოგადოებათა პალატა. ბროდრიკი მოასხენებს: გამოიძიება, რომლის დანიშნავდა დასთანხმდა მომჭრობა, სამხრეთ აფრიკის ომის შესახებ, საგონებელია საქორლო კომისია აწარმოებს.

პარიზი. პილატი მბილი, 329 ხმის უმეტესობით 124 წინააღმდეგ, მემარცხენებისაგან წარდგენილი ფორმულია მორიგ საკითხებზე დადასტურებულ. ამ ფორმულით მთავრობას გამოუცხადდება ნდობა და გამოისახვის რწმენა, რომ იგი აწარმოებს ძლიერს პოლიტიკას, სახალხო განათლების მისცემს საერო ხასიათს, მოახდენს ცვლილებას გადასახადის გაწერაში და მიიღებს ღონისძიებას საზოგადოებრივის შეთანხმებისათვის. ზომიერ რესპუბლიკელთა უმრავლესობამ არ მიიღო მონაწილეობა კენჭის ყრში.

პარიზი. პალატა. ბურერი შეეკითხა მთავრობის საზოგადოებრივი უფლებების შესახებ.

ერობის საზოგადო პოლიტიკის შესახებ. იმის იმედი აქვს, რომ მინისტრები სიმტიკეს გამოიჩენენ რესპუბლიკის დაცვაში და პრეზიდენტისთვის მხარის მიცემაში. საფრანგეთმა პრეზიდენტს უნდა დაიწყო საერთო იარაღის-ახსნის საქმე. ელზას-ლოტარინგია არ უნდა იყოს ამ შემთხვევაში დამრკობებელი. (მარჯვენადან სიტყვას აწყვეტონგენ.) სამა პრეზიდენტს მთავრობას იმისთვის რომ ეკლესიისა და სახელმწიფოს განყოფას ხელს არ უწყობს. ნაციონალიზტი ლაზი იარაღის-ახსნის წინააღმდეგია. ომი უფრო ახლოა ვინემც ბევრსა ჰგონიაო. მინისტრი-პრეზიდენტი კომბი ურჩევს პალიატს განგრძობს პოლიტიკა ვალდეკ-რუსისისა. ნაციონალიზტებთან შეთანხმება უშუალებელია. მთავრობასა ჰსურს დიკვის მხედრობა მანქანებისაგან,—მხედრობა თავდები იმ კავშირისა, რომელსაც საფრანგეთს არა ჰსურს უმეტესუნს, ამიტომაც მხედრობა უნდა ნაციონალური იყოს და არა ანტი-ნაციონალური (მარცხნი მონაწილის ხმა).

პატარაზღბი, „Новое Время“ იუწყება, 29 მაისს, ბოლგარის მთავარმა მიიღო მოსკოვის სლავიანის საზოგადოების დეპუტატი, რომელმაც მთავარს მთავარს დიპლომი საზოგადოების საპატიო წევრობისა; დეპუტატის მიღება მოხდა ბოლგარის დიპლომატიურს სააგენტოში. 30 მაისს დილის 11 საათზედა მთავარი ფერდინანდი მოვიდა პეტერბურგზედა პეტერბურგს; დაათვალიერა ისააკის საკათედრო ტაძარი; ბრძანდებოდა სადარბაზოდ იმინისტრატის უმთავრეს წარმომადგენლებთან; დასწრო გარემე საქმეთა მინისტრის საუბრებზედა და წაბრძანდა კუნძულებზედა, სადაც მიბძანდა სადარბაზოდ მის უმაღლესობასთან ელენე გიორგის ასულთან საქსენ-ალტენ-ბურგის პრინცესასთან; შემდეგ ინახულია სახელმწიფო ქონებათა მინისტრი. ელვანის კუნძულებზედა მთავარმა დაათვალიერა სასახლე და შემდეგ მიბრძანდა გარემე საქმეთა მინისტრთან, რომელიც ამ სასახლეში საზაფხულოდ იმყოფება; და ისაილა ბოლგარის მისიის წარმომადგენელთან

პატარაზღბის ბიჯრე, 28 მაისი.

ვესტილის კურსი 3 თვით:

ლონდონში 10 ვირგ. სტ.	94,15
პარიზში 100 ფრანკში	46,02 1/2
ლონდონში ჩეკები	94,85
ბერლინი	46,30
პარიზში	37,60
ბირჟის დისკონტი	4 1/2-6 1/2%
4% სახელმწიფო რენტა	96 3/4 მილ.
4% სახ. სესხი 1902 წ.	98 3/4 მილ.
4% გირავნ. ფურც. სახლ. სააღ.	—
მაშული ბანკისა	—
5% 1-ლ შინგ. სესხის მომეგებ.	—
ბილ. 1864 წ.	475 გაყ.
5% ბილ. შინგ. სესხის მომეგებ.	—
მაშ. 1866 წ.	362 3/4 გაყ.
5% გირავნ. მომგ. ფურც. სახლ. სააღ.-მამ. ბანკისა	—
4 1/2% გირავნ. ფურც. იმავე ბანკისა	—
5% ობლიგაციები ტფ. საერო-ლო სავაგ.	88 3/4 გაყ.
4 1/2% ობლიგაცი. იმავე საზოგადოებისა	—
5% ტფილ. სააღ.-მამ. ბანკის გირავნ. ფურცლ.	89 3/4 გაყ.
4 1/2% გირავნობ. ფურც. იმავე ბანკისა	—
6% ქუთ. სააღ.-მამ. ბანკის გირ. ფურცლ.	—
5% გირავნ. ფურც. იმავე ბანკისა	—
პავიტი მშ. ნობელის სანაფთო მრეწე-აკტიები	523 გაყ.
„ კასპის ამხანაგობისა	4530 „
„ ბაქოს ნავთის საზოგად.	440 წგ გაყ.
„ ა. ი. მანათიშვილისა და ამხ.	—
ნავთის საზრწვე. საზოგად.	182 1/2 წგ. გაყ.

ყოველ-ღვთის საზირო ცნობანი:
 რეზინსკის მატარებლებს მიმსვლა 18 აპრილიდან 1902 წლის (საათი და წუთები უჩვენებენ ტფილისის დროს).

ბ ა მ მ.	მოდის ტფილ.	გადის ტფილ.
სწრაფი მატარებელი (პარსკობით)	3 ს. 43 წ. დღ.	11 ს. 49 წ. დღ.
ფოსტის (ყოველ-ღვ.)	4 ს. 54 წ. დღ.	1 ს. 34 წ. დღ.
სამგზავ. „	8 ს. 37 წ. დღ.	8 ს. 22 წ. საღ.
ბ ა თ შ ი.		
სწრაფი მატარებელი (ყოველ-ღვ.)	10 ს. 2 წ. დღ.	7 ს. 43 წ. დღ.
ფოსტის „	12 ს. 32 წ. დღ.	6 ს. 7 წ. საღ.
სამგზავ. „	7 ს. 37 წ. საღ.	9 ს. 27 წ. დღ.
მარნი და ალაშხანს.		
ფოსტის მატარებელი (ყოველ-ღვ.)	7 ს. 18 წ. დღ.	9 ს. 28 წ. საღ.
ამგზავრო და საქან. (შოლოდ ალექსანდროპოლმდე და ალექსანდროპოლიდან)	4 ს. 35 წ. დღ.	3 ს. 13 წ. დღ.
ბ მ კ ჯ მ ი.		
სამგზავრო მატარებელი (ყოველ-ღვ.)	6 ს. 57 წ. დღ.	6 ს. 22 წ. დღ.
სამგზავრო „	9 ს. 53 წ. საღ.	2 ს. 28 წ. დღ.

გ ა ნ ც ხ ა ლ ე ზ ა

მოთხრობანი „ოლოზრინი“ მ. ვ. ლევი

ეს წამალი სრულიად აქრობს რამდენსამე დღეში ძველს ბებერს და მეტ-ხორცს ძირიან-ფესვიანად. მხოლოდ ერთი უნდა ჰქონდეს, მთავრობისაგან დამტკიცებული № 22473.

იცილება ტფილისში—საფთაქო საქონლის კავკასიის სავაჭრო ამხანაგობასა და მის განყოფილებებში ბაქოსა და ბათუმში.

(33-5-11)

მოთხრობანი
 დავ. კლდიაშვილის ფასი 30 კ.

წარამთხრობის საზოგადოების წინანი. მაღაზიაში იმედაზა შამდგი ახალი გა. მოცეპული წიგნები:

საქმწიფო ამბები ევ. გაბაშვილმა	30
სქართ. ისტორია ბროსესი I-II ნაწ.	1 40
Земельные вопросы и преступность на Кавказе Г. Тумановъ	60
სლავურტურო ქართული. სილოვან სუნდაის გამაგაგაგა	1 მ.
მოთხრობანი დ. კლდიაშვილისა.	30
ყოველის მხრედან. არბოელისა.	10
ისტორია ბაგშეის სუდის მდგომარეობისა	50
ამადის ნათება, ვაჟა-ფშაველასი	15
ამაზნი და მოთხრობანი, გრ. ყიფშიძისა	15
სხენდი, ვაჟა-ფშაველასი	5
ახრანისა და გლეხობა, შექნარისა	30
ანო ტრეაფიცი, ე. კ.	5
Або Тифлисский, Е. К.	5
Грузинский отрывокъ Калилы и Димны, А. Хахановъ	60
გიორგი და მხეიფი	10
რ. ახმდაისა	60
დ. კაბრეშვილისა	25
შეფის წიგნი, ე. თაყაიშვილისა	40
მუსათა კიხსეა	15
მეგაზურბას იურუსადაში, დეკ. ბ.	1
ყოფნისაშვილისა	40
მომდგრებანი, ი. გამრეკელისა.	40
Древний Анчисхатский соборъ. Карбеловъ.	20
ქართული წმინდანები, ე. იოსელიანისა	40
შრამს და ბუნებურება, თარგ. ნინიასის	30
ხანკა, გ. ახმდაისა	1
ჩემი აზრი და ფიქრები, ს. ხუნდაძისა.	1
Парица Тамара, М. Джанапшвили.	50
დისკრეტეა, ავ. ტყეშელასი	30
ცხოვრების სარგე II, გამრეკ. ი. იმედაშვილისა	1
Характеристики и воспоминания Г. Туманова	50
დედა, ანდრესენისა	8

დამონებულნი, თარ. თ. სხხოვასი	1 მ.
დაუგამოქმდი წმ. ნინოსი	1 მ.
Два святыхъ въ Кахетии	1 მ.
Давидъ Гареджелі, Е. К.	1 მ.
ქრეულები, თ. ხუსკვადასი	1 მ.
დეხე, მთხრობანი.	5
Вступление Грүзін въ составъ Росс. имперіи, М. Хелтушлишвили	40
Наарѣвній Е. роновъ съ, К.	20
ოცო წლის წიგნი, ე. წერეთლისა	5
Очерки по истор. Грүзин. словесности, Т. Ш. Хахановъ	3
ამაზი მადლის ქვისა	5
აკილო საქმწიფო, მთხრო. ი. გოგუბაშვი.	15
ათონის აფერიას მონასტრის ხელთ-წერი	1 მ.
ბურანჯე, თარგ. გ. ვაზაგასი	40
ბიანა.	10
ბუნების სოციალი მოგაგენისი, ს. ჟუდელისა	15
ბაშა-ჩეჩე, აკაკისა.	30
ბუნება სურათებში, ი. ალხაიშვილისა	1 მ.
გლეხი-კანის ისტორია, III-IV ტ., 1 მ.	20
აღმშრედელი, აკაკისა	5
გასართობი	10
გოგუბაშვილი აკაბო, ფ. კ.—სა	15
გუსტავ ვაზა	5
ხატარა ღორდის თავგადასავალი	30
ხატარა ვეფხვის ტყოსანია.	25
რამს კანდუგას, თარგ. ალ. — შეიფისა	40
სიტყვერების თეორია, ემ. კირიანისა და გრ. ყიფშიძისა	1
სმარტკო, თარგ. ნ. ყიფიანისა	60
აერო დელსსწული	25
Въ Барсовой кожѣ, Мкинвари	1 მ.
ზურაბის კაშია, ივ. ბ.—ღისა.	3
Заслуги Грүзинскаго монашества, Е. К	30
თხზულებანი ვაჟა-ფშაველასი	1 მ.
თეორია სიტყვერებისა, კულეჩურბიძისა	40
თამარ-დედოფლის საქაული	10
თამარ დახუნდა, ან. ფურცელაძისა	50
ისტორია ქართულ სტამბებისა.	15
თანხრადი, სახურეაშვილისა.	40
კოსსტეტიკი საქართველოს ისტორიიდან I-II არ. ქუთათელისა	60
სამეგრელოს აღწერა, თარ. ა. ჭყეოსისა	1
სამხრეთი საქართველო, ფ. კ.—სა	30
საქმწიფო ამბები, ევ. გაბაშვილისა.	50
სუმუელი, ს. ქვარიაშვილისა.	20
ტარტუფი, თარგ. ივ. მაკვარიაშვილისა	50
უკვდავთა დაღდეგანი, მ. ჯანაშვილისა	15
მეცნიერებისთვის წამებულები	1
Михель и его Соборъ, А. Нагрова	1 50
ნელო და ხატარაში, თარ. ელ. წერეთლისა	10
ნათება, აკაკისა	20
ნიკოლოზ ნიკოლოძე, ფ. კ.—ისა	20
ნამდვილი სამსახური ნობელისთვის	40
Новая постановка педагогическаго дѣла.	20
სამი ნოემბი, ან. ფურცელაძისა.	50
სხივი წარსულისა, ი. გოგუბაშვილისა.	5
სარგო თავგადასავალი ტანტის მემკვიდრისა, ი. გოგუბაშვილისა	10
სახუმრო გასართობი	10
ქართული სახალხო სიმღერები, ი. კაბრეშვილისა	50
ქრისტეანე, ე. ნინოშვილისა	20
ქართული მწერლობა, მ. ჯანაშვილისა	20
ქეთო და სოსან, საქმწიფო მთხრობანი	25
ქართულებისათვის, ფ. კ.—ისა	10
კობერნიკიან დაწერისამდე	10
კანდელი, დ. დელაშვილისა	15
Краткій очеркъ исторіи Грүзинской церкви, Е. К.	1 მ. 50